

307.

Na osnovu člana 92 stav 7 Zakona o veterinarstvu ("Službeni list CG", br. 30/12, 48/15, 52/16 i 43/18), Ministarstvo poljoprivrede, šumarstva i vodoprivrede donijelo je

NAREDBA

O ZABRANI UPOTREBE I TRETIRANJA ŽIVOTINJA ODREĐENIM SUPSTANCAMA I VETERINARSKIM LJEKOVIMA □

("Službeni list Crne Gore", br. 017/24 od 27.02.2024)

1. Zabranjuje se upotreba supstanci za tretiranje životinja prilikom uzgoja koje su namijenjene za ishranu ljudi ili za proizvodnju proizvoda namijenjenih ishrani ljudi i njihovo stavljanje u promet za te namjene i veterinarskih lijekova koji zaostajanjem u tkivu i organima i njihovim proizvodima mogu ugroziti zdravlje ljudi i to:
 - 1) supstanci sa hormonalnim i tireostatičkim dejstvom i beta-agonistima:
 - tireostatici;
 - stilbeni, derivati stilbena, njihove soli i estri;
 - 17β-estradiol i estarski derivati 17β-estradiola;
 - beta-agonisti;
 - supstance sa estrogenim, androgenim i gestagenim dejstvom;
 - 2) goveđeg hormona somatotropina za tretiranje krava muzara;
 - 3) veterinarskih lijekova koji sadrže supstance:
 - "vučja stopa" (*Aristolochia* spp.) i preparati dobijeni od te supstance;
 - hloramfenikol (*Chloramphenicol*);
 - hlorpromazin (*Chlorpromazine*);
 - kolhicin (*Colchicine*);
 - dapson (*Dapsone*);
 - dimetridazol (*Dimetridazole*);
 - metronidazol (*Metronidazole*);
 - nitrofurane (*Nitrofurans*) uključujući furazolidon (*Furazolidone*);
 - ronidazol (*Ronidazole*); i
 - ostali nitroimidazoli;
 - 4) laktoni rezorcilne kisjeline uključujući zeranol;
 - 5) boje (uključujući i malahit zeleno).
2. Zabranjuje se upotreba antimikrobnih supstanci i grupa antimikrobnih supstanci u veterinarskim (ljekovima i u mediciniranoj hrani za životinje, datih u Prilogu 1 koji čini sastavni dio ove naredbe.
3. Zabranjuje se upotreba kod životinja lijekova za humanu upotrebu koji sadrže antimikrobnu supstancu ili grupu antimikrobnih supstanci, datih u Prilogu 1.
4. Zabranjena je upotreba antimikrobnih lijekova radi podsticanja rasta i povećanja prinosa životinja koje se uzgajaju.
5. Zabrana iz tačke 1 podtačka 1 ove naredbe ne odnosi se na upotrebu u terapijske svrhe:
 - testosterona, progesterona i njihovih derivata, koji se odmah nakon upotrebe na mjestu aplikacije apsorbuju i lako pretvaraju u početne komponente (hidrolizuju), ako ih daje veterinar, u obliku injekcija ili kao terapiju za liječenje poremećaja jajnika u obliku vaginalnih spirala i pod uslovom da se ne aplikuju u obliku implantata;
 - alil-trenbolona za peroralnu upotrebu ili beta-agoniste za upotrebu na kopitarima, u skladu sa uputstvom proizvođača;
 - beta-agonista, u obliku injekcija za indukciju tokolize kod krava za vrijeme teljenja kao i za liječenje respiratornih problema, navikularne bolesti, laminitisa i indukciju tokolize kod kopitara.
6. Životinjama za proizvodnju, supstance iz tačke 5 al. 2 i 3 ove naredbe aplikuje veterinar ako su označene u skladu sa propisima kojima se uređuje identifikacija i registracija životinja.
7. Zabrana iz tačke 1 podtačka 1 ove naredbe ne odnosi se na upotrebu u zootehničke svrhe:

- supstanci koje imaju estrogeno (osim 17 β -estradiola i estarskih derivata 17 β -estradiola), androgeno ili gestageno dejstvo za sinhronizaciju estrusa i implantaciju embriona koju sprovodi veterinar ili veterinarski tehničar pod nadzorom veterinara;
 - supstanci sa androgenim dejstvom za promjenu pola, kod životinja akvakulture - riblja mlad u prva tri mjeseca života.
8. Za primjenu proizvoda iz tačke 7 ove naredbe, veterinar izdaje recept sa oznakom "non repetatur", u kojem određuje potrebnu primjenu i količinu potrebnog proizvoda i vodi evidenciju o propisanom proizvodu.
9. Zabranjena je upotreba:
- 1) hormonskih proizvoda:
 - koji djeluju kao depo-proizvodi;
 - za koje je period karence duži od 15 dana nakon zadnjeg tretmana;
 - za koje nijesu poznati uslovi upotrebe;
 - za koje ne postoje oprema i/ili reagensi za analitičke metode koje se koriste za dokazivanje prisustva rezidua u količinama većim od dozvoljenih;
 - 2) proizvoda koji sadrže beta-agoniste čiji je period karence duži od 28 dana nakon poslednjeg tretmana.
10. Supstance koje se upotrebljavaju u skladu sa tač. 5 do 8 ove naredbe moraju imati dozvolu za stavljanje u promet u skladu sa zakonom.
11. Meso i proizvodi od životinja na kojima su primjenjivane supstance sa estrogenim, androgenim, gestagenim dejstvom ili beta-agonisti, u skladu sa ovom naredbom, ne smiju biti stavljeni u promet za ishranu ljudi osim ako su životinje bile tretirane proizvodima koji ispunjavaju zahtjeve iz tač. 5, 6, 7, 8 i 10 ove naredbe i ako je prije klanja životinja poštovana propisana karenca.
12. Veterinar koji daje supstance iz tačke 1 podtačka 1 ove naredbe u terapijske svrhe dužan je da vodi evidenciju, koja sadrži podatke o:
- vrsti tretmana;
 - vrsti supstance i nazivu upotrijebljenog veterinarskog lijeka;
 - datumu tretiranja životinje;
 - identifikacionoj oznaci životinje, odnosno identitetu životinje.
13. Pravna lica koja se bave proizvodnjom i prometom supstanci i veterinarskih lijekova iz tačke 1 ove naredbe, moraju da vode evidenciju o: količinama supstanci i veterinarskih lijekova koji su proizvedeni, nabavljeni, prodati ili upotrijebljeni za proizvodnju farmaceutskih proizvoda ili veterinarskih lijekova, sa imenima lica kojima su prodate i količinama prodatih ili nabavljenih supstanci odnosno veterinarskih lijekova.
14. Danom stupanja na snagu ove naredbe prestaje da važi Naredba o zabrani upotrebe i tretiranja životinja koje se uzgajaju određenim supstancama i veterinarskim lijekovima ("Službeni list CG", broj 76/18).
15. Ova naredba stupa na snagu narednog dana od dana objavljivanja u "Službenom listu Crne Gore".

□ U ovu naredbu prenesene su: tačka 1d, dio tačke 2c i tačka 3a iz Prilog I Delegirane Uredbe Komisije (EU) 2022/1644 od 7. jula 2022, koja dopunjuje Uredbu (EU) 2017/625 Evropskog parlamenta i Vijeća sa specifičnim zahtjevima za sprovođenje službenih kontrola nad upotrebom farmakološki aktivnih supstanci autorizovanih kao veterinarski medicinski proizvodi ili kao dodaci hrani za životinje i nad zabranjenim i neautorizovanim farmakološki aktivnim supstancama i njihovim reziduama; stav (tačka) 2. člana 107 Regulative 2019/06 o veterinarsko medicinskim proizvodima koja zamjenjuje Direktivu 2001/82/EC i Sprovedbena Uredba Komisije (EU) 2022/1255 od 19. jula 2022. godine o određivanju antimikrobnih medicinskih proizvoda (lijekova) i grupe antimikrobnih medicinskih proizvoda (lijekova) namijenjenih isključivo liječenju određenih infekcija kod ljudi u skladu sa Uredbom (EU) 2019/6 Evropskog parlamenta i Vijeća; Direktiva Savjeta 96/22 o zabrani upotrebe određenih supstanci s hormonalnim ili tirostatičkim dejstvom i beta-agonista u uzgoju domaćih životinja i o ukidanju Direktiva 81/602/EEZ, 88/146/EEZ i 88/299/EEZ, Odluka Savjeta 99/879 o stavljanju u promet i davanju goveđeg hormona somatotropina (BST) kojom se ukida Odluka 90/218/EEZ i Tabela 2 Aneksa Regulative Komisije 37/2010 o farmakološki aktivnim supstancama i njihovoj klasifikaciji po pitanju maksimalnih nivoa rezidua u hrani životinjskog porijekla.

Broj: 04-312/24-1181/3

Podgorica, 22. februara 2024. godine

Ministar,

Vladimir Joković, s.r.

PRILOG 1

**ANTIMIKROBNE SUPSTANCE I GRUPE ANTIMIKROBNIH SUPSTANCI NAMIJENJENIH
ISKLJUČIVO LIJEČENJU ODREĐENIH INFEKCIJA KOD LJUDI**

1. Antibiotici

- (a) Karboksipenicilini
- (b) Ureidopenicilini
- (c) Ceftobiprol
- (d) Ceftarolin
- (e) Kombinacije cefalosporina sa inhibitorima beta-laktamaze
- (f) Siderofor cefalosporini
- (g) Karbapenemi
- (h) Penemi
- (i) Monobaktami
- (j) Derivati fosfonske kisjeline
- (k) Glikopeptidi
- (l) Lipopeptidi
- (m) Oksazolidinoni
- (n) Fidaksomicin
- (o) Plazomicin
- (p) Glicilciklini
- (q) Eravaciklin
- (r) Omadaciklin

2. Antiviroici

- (a) Amantadin
- (b) Baloksavir marboksil
- (c) Celgosivir
- (d) Favipiravir
- (e) Galidesivir
- (f) Laktimidomicin
- (g) Laninamivir
- (h) Metisazon
- (i) Molnupiravir
- (j) Nitazoksamid
- (k) Oseltamivir
- (l) Peramivir
- (m) Ribavirin
- (n) Rimantadin
- (o) Tizoksamid
- (p) Triazavirin
- (q) Umifenovir
- (r) Zanamivir

3. Antiprotozoici

- (a) Nitazoksamid